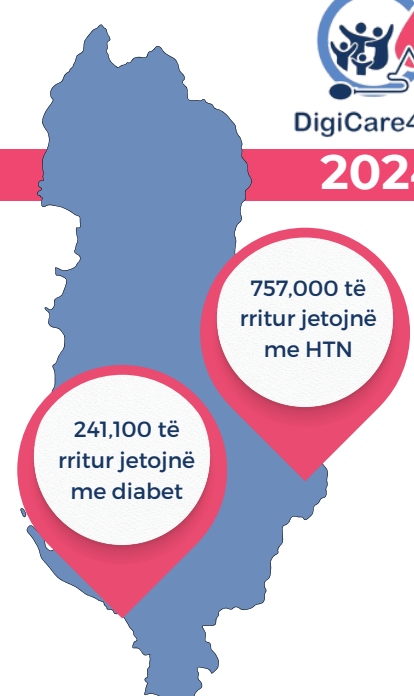

Profili i vendit për diabetin and hipertensionin

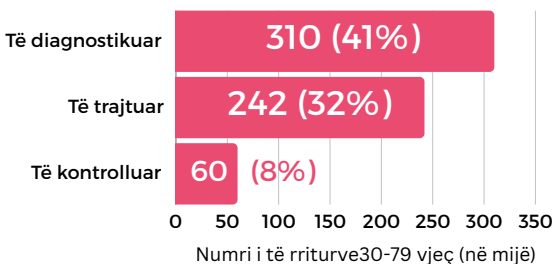
Prevalenca

Sipas raportit global të Organizatës Botërore të Shëndetësisë për hipertensionin: Gara kundrejt një vrasësi të heshtur, prevalenca e hipertensionit (HTN) tek të rriturit e moshës 30-79 vjeç është 42%, 9 pikë më e lartë se prevalenca globale. Prevalenca tek meshkujt është më e lartë se tek femrat, përkatësisht 43% dhe 41%. Rreth 57% e vdekjeve nga sëmundjet kardiovaskulare i atribuohen HTN.

Prevalenca e diabetit tek të rriturit e moshës 20-79 vjeç është 11.5%, 2.3 pikë më e lartë se prevalenca rajonale evropiane. 4 248 është numri i vdekjeve të lidhura me diabetin në vitin 2021.

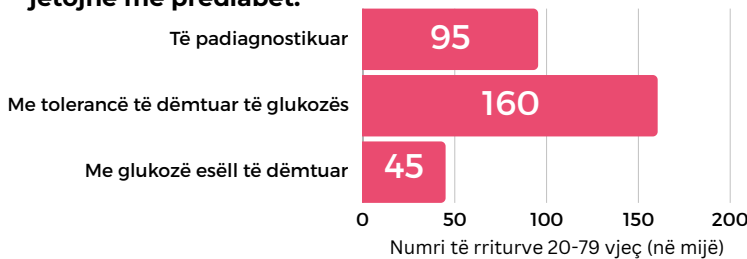

Nga 757 000 të rritur që jetojnë me HTN:

Burimi: Global report on hypertension: the race against a silent killer. Geneva: World Health Organization; 2023. Licence: CC BY-NC-SA 3.0 IGO.

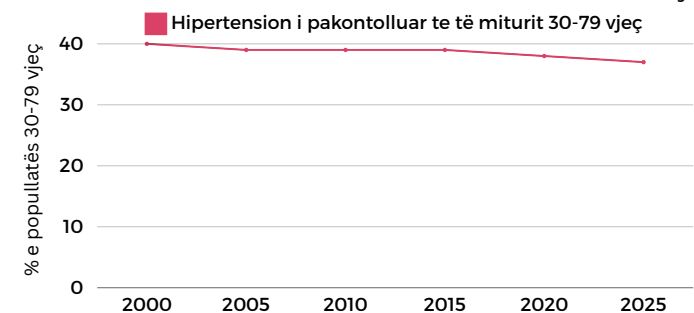
Pak më shumë se 95 000 njerëz jetojnë me diabet të padiagnostikuar, ndërsa pak më shumë se 205 000 jetojnë me prediabet.

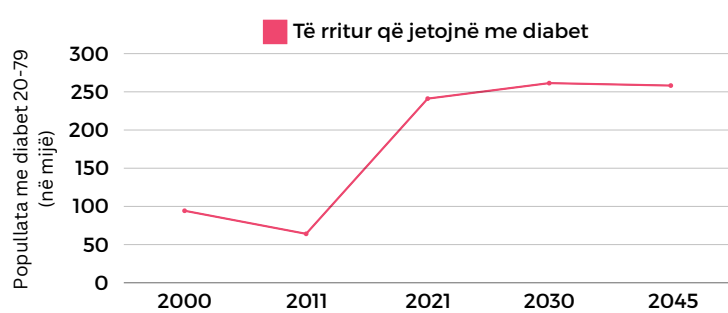
Burimi: IDF Diabetes Atlas 10th Edition 2021

Tendencat

Numri i njerëzve që jetojnë me HTN të pakontrolluar ka mbetur i qëndrueshëm, megjithatë është ulur lehtësisht në dhjetë vitet e fundit. Numri i njerëzve që jetojnë me diabet u rrit në mënyrë dramatike mes viteve 2011 dhe 2021 dhe është lehtësisht në rritje.

Burimi: Global report on hypertension: the race against a silent killer. Geneva: World Health Organization; 2023. Licence: CC BY-NC-SA 3.0 IGO.

Burimi: IDF Diabetes Atlas 10th Edition 2021

Përqaşa dhe Politikat Kombëtare

Synimet dhe planet

- Plani kombëtar i diabetit
- Objektivi kombëtar për tensionin arterial
- Objektivi kombëtar për konsumin e kripës

Trajtimi & Manaxhimi

- Udhëzime për menaxhimin & trajtimin e HTA
- Udhëzimet kombëtare për parandalimin dhe trajtimin e diabetit

Politikat e Jetesës së Shëndetshme

- Obezitet/mbipeshë
- ushqim i shëndetshëm
- Aktiviteti Fizik
- Duhanpirja

Burimet: [1] Global report on hypertension: the race against a silent killer. Geneva: World Health Organization; 2023. Licence: CC BY-NC-SA 3.0 IGO.

[2] Country Profiles. From Insulin at 100: <https://www.insulin100.eu/country-profiles/>. IDF Europe; 2024